

OPINIA națională

Revistă săptămânală de informație, opinie și idei de larg interes național, editată de FUNDATIEA "ROMÂNIA DE MÂINE"

Mesaj

adresat de președintele României cu ocazia editării numărului 100 al publicației "Opinia națională"

Felicit colectivul redacțional al revistei "Opinia națională" cu ocazia editării numărului 100. Este un moment de bilanț, un moment care adună eforturi, speranțe, reușite, un moment care invită la meditație asupra viitorului.

Cititorii au putut admira la publicația dumneavoastră preocuparea de a aborda și dezbatere într-un spirit echilibrat și profesional problemele de fond ale culturii și vieții spirituale, ale tranzitiei și fărurii statului de drept. Fără îndoială, a fost remarcată consecvența dumneavoastră de a antrena la dezbatere condeie de prestigiu, personalități pe care le recomandă propria activitate, propriile rezultate.

"Opinia națională" și-a făcut un crez din a cultiva - în aceeași viziune echilibrată, ratională, detasată de abordări pătimase și extremiste - ideea națională, subliniind că interesul țării în momentul de față impune promovarea reformei, elaborarea unei strategii de perspectivă privind integrarea europeană a României, formularea de răspunsuri inteligente la problemele cu care ne confruntăm astăzi.

La editarea numărului 100 al revistei "Opinia națională" vă urez multe impliniri profesionale, în aceeași notă de echilibru, cumpătare și respect pentru adevăr, bucurii și succese redactorilor, colaboratorilor și cititorilor publicației dumneavoastră.

Ilieescu

Pledoarie pentru "Opinia națională"

Acad. STEFAN MILCU

Președintele Academiei de Științe Medicale

Numărul 100 al "Opiniei naționale" constituie din multe puncte de vedere un eveniment. În primul rând este o probă a calității revistei care a rezistat eroziunii "intelectuale", atât de frecventă în

publicațiile periodice. Am reînțut, ca pe o problemă cu multiple necunoscute, apariția, dar și brusca dispariție a diverselor publicații. Este un fenomen cu o evoluție asemenea unui organism: se naște, se dezvoltă și apoi dispare după un timp.

Diferitele periodice apărute și dispărute între timp au desigur o explicație complexă, fiind vorba de calitatea conținutului obiectivelor politice și culturale abordate, de gravitatea factorilor sociali ori politici comentați. "Opinia

națională", cu apariția celor 100 de numere, surprinde plăcut în lumina comentariului precedent. Ca un constant cititor și colaborator la rubrica "Pledoarie", consider că este un fenomen caracteristic epocii contemporane și nu sunt surprins că a rezistat atât de bine. Pentru că "Opinia națională" are elemente de conținut apropiate de ale ilustrelor sale înaintașe - revistele "Convorbiri literare", "Viața românească" și "Contemporanul" în prima lui etapă.

(Continuare în pag. 4)

Formate din 83 de reprezentanți de prestigiu ai gândirii și creației spirituale românești, dintre care 19 membri ai Academiei, colegiile revistei - prezente nominal, număr de număr, ca o asumare deliberată a nobilei îndatoriri de a contribui la dezbaterea constructivă a problemelor cu care se confruntă țara după 1989 - au atras și atrag în jurul lor nenumărați alți intelectuali patrioți, precum și autori de prestigiu din străinătate.

(Continuare în pag. 3)

LIVIU MAIOR
Ministrul Învățământului

"Opinia națională" este o revistă săptămânală care s-a afirmat în peisajul nostru publicistic ca o voce distinctă, abordând cu multă curaj probleme ale vieții noastre școlare și universitare.

Sfera colaboratorilor săi, aproape toți fiind prestigioase cadre didactice universitare care ar onora multă publicații actuale constituie principala premisă a reușitelor viitoare. Aceste reușite le doresc să fie cât mai strâns legate de problematica școlii românești de toate gradele, deoarece învățământul nostru constituie o valoare de referință mondială și, prin el, România poate coopera de pe poziții egale cu cele mai avansate țări ale lumii.

La ceas aniversar, îi urez "Opiniei naționale" să ajungă cel puțin la numărul 10000 cu aceeași limpezie de spirit și dormică de a sprijini cultura românească în tot ce are ea mai valoros.

Dr. ing. DORU DUMITRU PALADE
Ministrul Cercetării și Tehnologiei

Citesc cu placere revista "Opinia națională" - săptămânal editat de Fundația "România de Mâine" - pe care o apreciez pentru profesionalismul său, inclusiv pentru punctele de vedere ale colaboratorilor săi, personalități științifice de mare autoritate. Problemele abordate în paginile sale sunt inspirate din realitatea curentă românească și constat cu mare bucurie că, printre acestea, cele ale științei românești ocupă un loc privilegiat. Colaboratorii "Opiniei naționale" sunt, în marea lor majoritate, universitari și, deci, implicit, cercetători științifici cunoscuți - de unde și preferința lor de a se apela asupra cercetării - dezvoltării ca instrument de redresare economică a țării, în perspectiva Reformei.

Apariția numărului 100 al revistei dvs. îmi oferă plăcuta ocazie de a adresa felicitări întregii echipe redacționale, împreună cu urarea că "Opinia națională" să apară mulți ani de aici înainte, pentru a-și aduce contribuția - cu care și-a obișnuit deja cititorii - la soluționarea problemelor cu care se confruntă în prezent România.

La mulți ani!

Prof. dr. ing. FLOREA DUDIȚĂ
Ambasadorul României în Germania

Se spune că opinia publică este o stafie pe care nimeni nu a văzut-o, dar de care mulți se lasă terorizați. În România, "Opinia națională" a devenit o realitate, pe care mulți au văzut-o și de care toți au fost seduși. Fenomenul se explică prin trăsăturile esențiale ale revistei: competență, cumpătarea și echilibrul în abordarea și dezbaterea problemelor fundamentale și diverse ale tranzitiei și reformei, în concordanță cu tradițiile României de astăzi și cu aspirațiile României de mâine.

Revista OPINIA NAȚIONALĂ și-a cucerit aceste caracteristici prin calitatea de excepție colaboratorilor ei, toți ibitorii de neam și de țară, înțelepți cu îndelungată experiență, recunoscuți erudiție și necontestată competență.

Dacă diplomația, în general, este arta de a reprezenta peste granițe interesele naționale, atunci revista OPINIA NAȚIONALĂ, prin preocuparea ei de identificare și modelare a intereselor naționale și de educare a mândriei și demnității de a fi român, este și trebuie să fie o sursă de inspirație și un instrument de acțiune al diplomației românești.

Revista OPINIA NAȚIONALĂ Nr. 100 împreună cu inimousul său director, prof. dr. Aurelian Bondrea, colaboratorii și cititorii ei au dreptul și satisfacția să primească înapoi, la cele 99 de numere, cu mândrie; eu le urez ca, la cele nenumărate cără vor urma, să aibă toate motivele să primească înapoi, la ROMÂNIA DE MÂINE, cu aceeași mândrie și încredere.

Se spune că naționa este o grupare de oameni care vorbesc aceeași limbă și citesc aceleași ziară și reviste.

Ură revistei OPINIA NAȚIONALĂ să devină revista citită de toți cei care vorbesc și sunt românești, pentru că, în acest fel, să reușească să-și îndeplinească țelul: netezirea drumului spre ROMÂNIA DE MÂINE.

Sub semnul obiectivelor sociale, științifice, instructiv-educative și culturale ale FUNDATIEI „ROMÂNIA DE MÂINE”, promovate cu consecvență în fiecare pagină, revista are satisfacția de a oferi cititorilor numărul

100

Cu gândul la viitorul țării

Prof. dr. AURELIAN BONDREA
Președintele FUNDATIEI „ROMÂNIA DE MÂINE”

Apărută cu peste doi ani în urmă, în cadrul Fundației "ROMÂNIA DE MÂINE", revista "OPINIA NAȚIONALĂ" a ajuns la numărul 100. Este un moment aniversar, de bilanț dar, mai ales de nouă afirmare a convinerii că în viața unei națiuni, îndeosebi în momentele ei de cumpăna, de căutare a unor cai mai rodnice și durabile ale viitorului, nimic nu este mai necesar ca unitatea întră creație, spiritul analitic detașat de patimii politice și orgolii de grup, confruntarea liberă și deschisă a opiniilor, în folosul și spre binele țării. Este crezul care a călăuzit și va călăzu și în viitor Fundația cultural-științifică "România de Mâine", publicația ei de suflet și de inimă "Opinia națională", care și-a căstigat meritul de a fi devenit - aşa cum arată ecurile publicului său cititor - din țară și chiar de peste hotare - un factor coagulant al valorilor și personalităților constructive.

Potrivit scopului și statutului

Fundației "România de Mâine", propriului său program redacțional, "Opinia națională" și-a conceput și desfășurat activitatea publicistică în jurul unor probleme esențiale, vitale pentru prezentul, încă nelimpezit, al tranzitiei și viitorul mult dorite stabilități și prosperitatei a națiunii noastre. Acestei concepții i-a fost subordonată însăși construcția colegilor revistei -, structurate în jurul sferei de preocupări și competenței profesionale-științifice a celor ce le compun - ca nuclee active de gândire și acțiune, fiecare dintre ele laborator viu de idei, soluții și analize în domenii hotărâtoare pentru destinul țării și interesele naționale majore: reforma economică și relansarea economiei naționale, știință și învățământ, cultura și arta națională, ideea națională și socială în România, problemele sănătății și protecției sociale, ale justiției, statului de drept și democrației, doctrinele politice și relațiile internaționale.

Formate din 83 de reprezentanți de prestigiu ai gândirii și creației spirituale românești, dintre care 19 membri ai Academiei, colegiile revistei - prezente nominal, număr de număr, ca o asumare deliberată a nobilei îndatoriri de a contribui la dezbaterea constructivă a problemelor cu care se confruntă țara după 1989 - au atras și atrag în jurul lor nenumărați alți intelectuali patrioți, precum și autori de prestigiu din străinătate.

(Continuare în pag. 3)

Prof. dr. CAIUS TRAIAN DRAGOMIR
Ambasadorul României în Franța

Identitatea națională românească este cuprinsă în cultura dezvoltată pe pământul României timp de două mii de ani. Existența poporului român este - înainte de toate - rezultatul eforturilor celor care s-au dedicat luminării națiunii.

Trăim astăzi o schimbare ce nu trebuie să refuze continuitatea; încercăm să împlinim o tradiție care nu are vocația inerției, ci aceea a modernității permanente.

Aceste lucruri au fost perfect înțelese de cele mai multe din grupurile de intelectuali români care, odată cu Revoluția noastră, au decis să își orienteze competențele, creativitatea și spontaneitatea în sensul sporirii potențialului de progres al românilor.

Între alte structuri și inițiative dar, poate, în primul rând al acestora, a apărut sistemul integrat, format din Fundația "România de Mâine", Universitatea "Spiru Haret" și publicația "Opinia națională".

(Continuare în pag. 4)

COLEGIILE REVISTEI "OPINIA NAȚIONALĂ"

COLEGIUL PENTRU REFORMĂ ȘI RELANSAREA ECONOMIEI NAȚIONALE

- Acad. Alexandru Bărlădeanu
- Acad. Arghel Rugină
- Acad. N. N. Constantinescu
- Acad. David Davidescu
- Prof. dr. Constantin Ionete
- Prof. dr. Ivanciu Nicolae-Văleanu
- Prof. dr. doc. Alexandru Zanfir
- Prof. dr. Mircea Druc
- Prof. dr. Alexandru Albu
- Prof. dr. Mihai Părăluță
- Prof. dr. Gheorghe Zaman
- Prof. dr. Petre Mălcomete
- Prof. dr. Mihai Dumitrescu

COLEGIUL PENTRU PROBLEMELE ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

- Acad. Stefan Milcu
- Acad. Radu Voinea
- Acad. Stefan Pascu
- Acad. Ion Coteanu
- Acad. Cristofor Simionescu
- Acad. Stefan I. Stefanescu
- Acad. Marius Peculea
- Prof. dr. Liviu Maior
- Prof. dr. Grigore Brâncuș
- Prof. dr. Dan Ghiocei
- Prof. dr. Emil Tocaci
- Prof. dr. doc. Grigore Posea
- Prof. dr. Gheorghe Secară
- Prof. dr. g-ral (rez.) Emil Mihileac

COLEGIUL PENTRU PROBLEMELE CULTURII ȘI ARTEI

- Acad. Eugen Simion
 - Prof. dr. Alexandru Boboc, membru corespondent al Academiei Române
 - Radu Beligan
 - Grigore Vieru
 - Paul Everac
 - Dinu Săraru
 - Prof. dr. Ion Dodu Bălan
 - Prof. dr. Victor Giuleanu
 - Dumitru Radu Popescu
- COLEGIUL PENTRU IDEEA NAȚIONALĂ ȘI SOCIALĂ ÎN ROMÂNIA**
- Prof. dr. Aurelian Bondrea
 - Prof. dr. Mitropolit Antonie Plămădeală
 - Prof. dr. Ioan Scurtu
 - Prof. dr. doc. Titu Georgescu
 - Prof. dr. Stefan Lache

- Prof. dr. Gheorghe I. Ionita
- Adrian Păunescu
- Prof. dr. Ion Rebedeu
- Prof. dr. Ion Mihail Popescu
- Prof. dr. Gheorghe Cazan
- Prof. dr. Ion Tudosescu
- Prof. dr. Tiberiu Nicola
- Prof. dr. Virgil Constantinescu

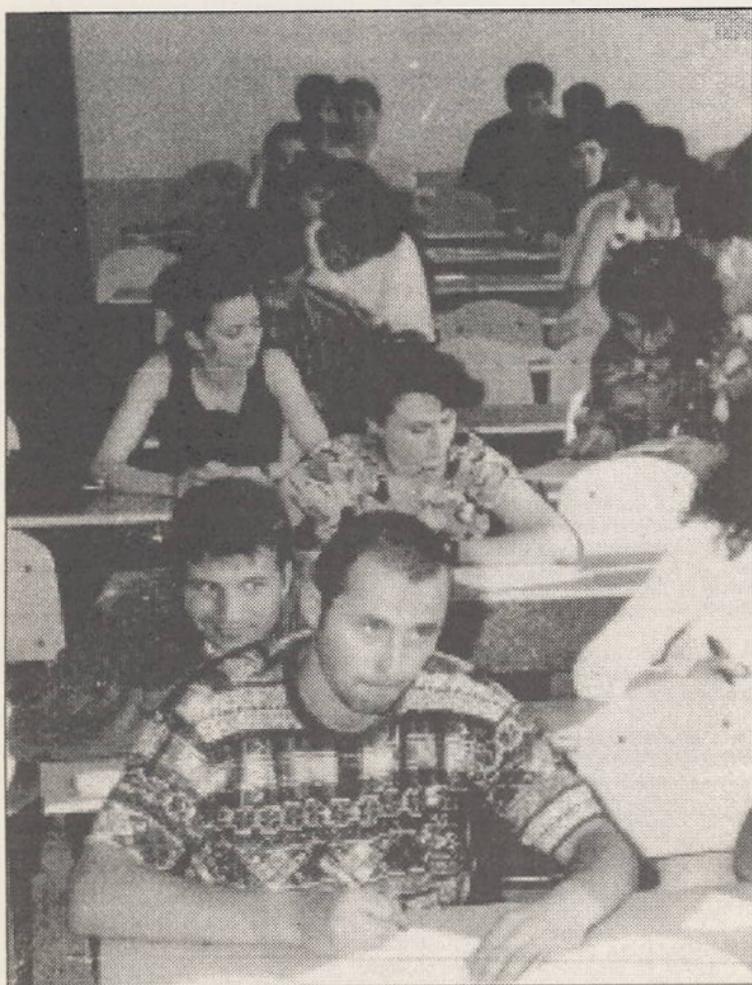
COLEGIUL PENTRU DOCTRINE POLITICE ȘI PROBLEME ALE RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE

- Valentin Lipatti
- Dr. Ion Mitran
- Prof. dr. Florea Dudiță
- Prof. dr. Mircea Nicolaescu
- Prof. dr. Marin Voiculescu
- Ion Mărgineanu
- Dan Lăzărescu
- Prof. dr. Ion Zară
- Prof. dr. Constantin Mecu
- Prof. dr. Marin Nedea
- Prof. dr. Constantin Vlad
- Dr. Nicolae Ecobescu

COLEGIUL PENTRU PROBLEMELE SĂNĂTĂȚII ȘI PROTECȚIEI SOCIALE

- Acad. Nicolae Cajal
 - Acad. Constantin Bălăceanu-Stolnici
 - Prof. dr. doc. Iulian Mincu
 - Prof. dr. doc. Victor Ciobanu
 - Prof. dr. Caius Traian Dragomir
 - Prof. dr. Andrei Fircă
 - Prof. dr. Dorin Sarafoleanu
 - Prof. dr. Ioan Pop D. Popa
 - Prof. dr. Stefan Costea
 - Prof. dr. Gheorghe Răboacă
- COLEGIUL PENTRU PROBLEMELE JUSTIȚIEI, STATULUI DE DREPT ȘI DEMOCRAȚIEI**
- Acad. Valentin Georgescu
 - Acad. Ion Filipescu
 - Acad. Vasile Gionea
 - Prof. dr. Antonie Iorgovan
 - Prof. dr. Adam Popescu
 - Prof. dr. Nicolae Popa
 - Prof. dr. Ion Neagu
 - Prof. dr. Andrei Popescu
 - Prof. dr. Ionel Cloșcă
 - Prof. dr. Mihai Merfea
 - Prof. dr. Mircea Stroia

Director:
Prof. dr. AURELIAN BONDREA

Universitatea „Spiru Haret”,
cu toate facultățile, în plină sesiune de examene

PUNTE ÎNTR- TRECUT SI VIITOR

Primul telescop spațial, recent destinat studierii cosmosului, a fost asemuat unui lift ce ne urcă în timp până aproape de geneza corporilor cerești. Scăpat din încorseatarea atmosferei terestre, ochiul magic ne face spectatori în direct la creația lumii. O formăjune stelară situată la o depărtare de 12-14 miliarde de ani lumină o vedem astăzi aşa cum arăta ea cu 12-14 miliarde de ani în urmă, aproape de originea cosmosului - ipotetica explozie a Big-Bang-ului. Conștientizarea acestei realități ne dă fiori, iar bucuria emoției este diminuată numai de regretul că nu avem o asemenea poartă și spre viitor. Și totuși, cu puțină imaginație și cu ceva mai multă judecată, putem să întrucătă și pragul din față: imaginea oricărei țări de pește veac o putem întrezi în starea actuală a instituțiilor sale fundamentale și, nu mai puțin, în starea de spirit a opiniei publice. Cine știe să citească în arabescul acestor linii întrevede iocoana stelei ce răsare din negurile viitorului.

Tocmai această capacitate de descifrare a viitorului, într-o nemijlocită legătură cu trecutul nostru istoric, și-a dorit-o de la începuturile sale revista „Opinia națională”. Și cum împlinirea unei dorințe supreme cere o muncă tenace, aspiră, cu sacrificiile de rigoare, cu riscul de a fi temporar contrazisă în concluziile sale de aparențele întotdeauna mai zgomotoase și mai agresive decât liniste și impasibila esență, revista

noastră a înțeles să-și asume integral tot acest disconfort. De aceea nici un rând din coloanele sale nu este expresia unei evenuale stări de măruntă jubilație, de bucurie vecină cu suficiență, de euforie ieftină. Reflecția gravă, spiritul analitic și avertismentul asupra unor posibile drame sunt coordonatele gândurilor noastre, pe care le-am întemeiat de fiecare dată pe investigații cât mai ample în cuprinsul zonelor de larg interes național. Ne sprijinim, în toate aceste demersuri ale noastre, pe fondul de ideal și de credință în destinul țării, din care se revendică Fundația „România de Mâine”. Pe amplele inițiative culturale, științifice și educaționale ale acestei structuri, statuite ca un nou model instituțional, fundamentat pe concepția sociologică a valorilor, pe tradițiile naționale ale învățământului, științei și culturii românești. Tocmai structura complexă a Fundației, din care fac parte Universitatea „Spiru Haret”, Academia de Cultură Națională „Dimitrie Gusti”, Academia de Studii pentru Dezvoltarea Economică și Socială a României, Consiliile științifice de profil, alte instituții de învățământ, cercetare științifică, cultură și creație, a determinat ca revista „Opinia națională” să-și poată lărgi succesiv tematica, unghiul de abordare a fenomenelor, dar, totodată, să-și accentueze coerenta soluțiilor preconizate. Astfel încât, în succesiunea lor, cele 100 de numere ale revistei alcătuiesc un

corp unitar și complex, un inepuizabil izvor de observații, sugestii, soluții și apeluri la conlucrarea tuturor factorilor economici, sociali, științifici, culturali, educaționali, pentru ca România de mâine să fie pe măsura celor mai finale aspirații ale fiilor ei din trecut și de azi.

Așa se face că revista „Opinia națională” n-a purtat cu nimici o polemică. Și totuși, sensul polemic, incisiv, nu-i lipsește, dar el este îndreptat exclusiv împotriva tendințelor și stărilor negative de lucruri, ceea ce face ca spiritul polemic al revistei noastre să se înfățișeze ca un catalizator al proceselor de creație în dimensiuni naționale, fără de care România ar risca să fie un spațiu al modelelor sterile, împrumutate de pretutindeni și de nicăieri. Din această perspectivă, este firesc ca problemele învățământului să fi dobândit o pondere specifică în paginile revistei care-și fundamentează activitatea inclusiv pe adevărul că România de mâine este configurată de starea de astăzi a școlii noastre de toate gradele. Și odată cu problemele învățământului, cele ale culturii și artei naționale, ale cercetării științifice, demersurile sociale și naționale, problemele sănătății și protecției sociale, ale justiției, statului de drept și democrației, ale relațiilor internaționale s-au conturat ca tot atâtea domenii de abordare metodică, sistematică, generând concluzii cu bătăie lungă.

De aceea ne place să credem că revista „Opinia națională” este un ochi magic spre viitor. El ne aduce până aproape lumea ce va să vie. Dar care se va împlini, după exemplul trecutului, numai prin acțul de creație și de solidaritate în dimensiuni naționale.

Mihai IORDĂNESCU

„OPINIA NAȚIONALĂ” ÎN OPINIA STUDENȚILOR DE LA UNIVERSITATEA „SPIRU HARET”

La ceas jubiliar, o discuție cu studenți de la Universitatea „Spiru Haret”, bine marcați de emoțiile examenelor aflate încă în toi, părea să fie cel puțin inopportună dacă nu chiar hazardantă. Aveau cu totul alte griji, alte preocupări, alte orizonturi atât de apropiate - cum este binemeritata vacanță. Dar n-a fost nici o clipă așa. Întrebarea ce gânduri nutresc pentru această publicație „centenară”, ce impresii, ce doleanțe au fiind primiți cu dezinvoltură tinerească, cu interes, dovedindu-se nu numai benefică, productivă pentru ambele părți, ci și re confortantă, constituindu-se într-un autentic moment de relaxare pentru ei, de autoevaluare pentru noi.

De la sintagma spusă cu farmecul vârstei, fără urmă de ironie, de malitiozitate după care dacă nu ar fi existat „Opinia națională” ar fi trebuit inventată, până la afirmații făcute cu regret, potrivit căror uneori ai senzația că în glasul „Opiniei naționale” vocea lor este mult prea firavă, abia se aude, frământările, necazurile lor cotidiene regăsindu-se cu greu - iată un întreg registru destul de nuanțat de păreri și reflecții. Poate și de aceea încercarea de a recompune imaginea revistei așa cum ei o percep, din opinii exprimate de studenți, atât de sincer, atât de tranșant, poate părea o adevărată aventură. Dar riscăm.

„Suntem puternici, superiori prin ceea ce stim și „Opinia națională” a făcut mult prin articolele publicate număr de număr, oferindu-ne șansa de a ne forma o solidă cultură - a opinat ADRIAN DRAGOMIR, student, anul III, Facultatea de Sociologie-Psihologie. Mă gândesc în această clipă nu numai la laborioasele articole din domeniul sociologiei, care au o frecvență de invidiat, ci și la studiile sociologice efectuate de studenții Universității noastre împreună cu profesorii lor. Poate ar fi momentul să se prezinte, pentru a se cunoaște, și ce preocupări ai studenții de la stat, pentru că, uneori, comparațiile ar putea nu atât să ne complexeze, cât mai ales să reprezinte o adevărată provocare, în

sensul bun al cuvântului, deopotrivă pentru noi ca și pentru „Opinia națională” pe care o dorim să rămână cât mai aproape de noi în această confrontare de dură”.

„Fără nici o exagerare, vă mărturisesc că atunci când citesc revista „Opinia națională” am senzația că intr-o catedrală în care respectul și pioșenia pentru dascălii care «oficiază» număr de număr teme dintre cele mai percutante care ne îmbogățesc orizontul nostru cultural, științific sunt copleșitoare. Doamne, căte personalități! Și căte informații, cunoștințe, opinii-formulate cu o competență invulnerabilă - de te întrebi cum de mai ai răgazul, în tumultul acestei perioade de tranziție, pentru a elabora asemenea articole de înțuită elevată care pe noi ne ajută enorm. Fie ca „Opinia națională” să dovedească puterea și inteligența profesională de a le păstra, de a le cultiva, spre binele tuturor” - ne-a spus SIMONA DARIE, studentă, anul I, Facultatea de Limbi Străine.

„Felicitări sincere, neprotocolare, înainte de toate, și la căt mai multe numere și am dor în inimile noastre neconvertite să fiți căt mai mult în mijlocul nostru, nu numai în momentele jubiliare” - a fost de părere CLAUDIA BUNESCU, studentă, anul II, Facultatea de Geografie.

Dorim ca „Opinia națională” să fie căt mai ofensivă pe frontul bătăliei dure pentru afirmarea învățământului particular, virtuțiilor lui superioare, pentru recunoașterea viabilității și performanței lui, pentru definirea statutului pe care-l merită” - a apreciat OVIDIU POPA, student, anul III, Facultatea de Sociologie-Psihologie. Urez „Opiniei naționale” să-și păstreze personalitatea și prestigiul câștigate - și-mi place să cred că nu numai în rândurile noastre -, ținuta sa teoretică și să nu se lase „ispitită” de tentația unor polemici partizane, sterile, de influențe poluante de orice fel, de informații de senzație. Aceasta nu înseamnă că nu aș dor să se implice mai

mult în disputatul proces de acreditare, generator permanent de stress, și, cu mijloacele specifice, cu argumente să prezinte realitățile care pledează pentru un asemenea statut, dar și să ia poziție față de cei care tind să distorsioneze, să ignore aceste realități”.

„La mulți ani și căt mai tineri ani urez „Opiniei naționale”, dorindu-i și condeie căt mai tinere și mai incisive - a relevat LAVINIA BURLACU, studentă, anul I, Facultatea de Limbi Străine. Ar fi grozav dacă s-ar putea «rupe» din spațiu ei o bucată de pagină care să fie consacrată numai studenților. Dar, în același timp, ar fi de dor ca „Opinia națională” să nu renunțe nici în ruptul capului la rubricile permanente prin care s-a detașat, distingându-se de alte publicații”.

Părăsind spațiu jubiliar, mulți dintre studenți abordă și-au exprimat regretul că în apariția unor rubrici s-au înregistrat discontinuități, vizându-se cu precădere prestigioasa rubrică Mult și dulce și frumoasă ... semnată de academicianul Ion Coteanu, rector al Universității „Spiru Haret”. În vederea lărgirii ariei tematice ei au dorit „Opiniei naționale” să ia cu „asalt” domeniul cum ar fi cele ale ecologiei, geopoliticii, geomorfologiei - cum susținea studența SIMONA RĂILEANU, anul IV, Facultatea de Geografie, să dezvăluie aspecte din tainele formării comportamentului loial în procesul concurențial, al codului etic în afaceri, cum ne sugerau studenții de la Facultatea de Marketing și Comerț Exterior, să relateze despre activitatea cercurilor științifice din Universitate, despre sansele de afirmare ale tinerelor talente în cadrul Cercului de literatură, unii dintre studenți manifestându-și disponibilitatea de a se lăsa antrenăți în elaborarea unor ediții speciale consacrate în exclusivitate activității lor ample, creațoare.

Fie ca împreună să trudim pentru ca visele lor să se împlinească, ferindu-i, pe căt putem, de orice fel de deziluzie, de dezamăgire.

Adela DEAC

CU GÂNDUL LA VIITORUL ȚĂRII

(Continuare din pag. 1)

Prin aria tematică - de la starea economiei, a resurselor materiale și umane ale țării la rolul și funcțiile școlii; de la protecția socială la nevoia de protejare și conservare a patrimoniului și culturii naționale; de la perenitatea și permanența statului unitar român la atribuțiile și răspunderile statului de drept; de la esența cu adevărat democratică și caracterul modern al noii Constituții la complexitatea și contradicțiile trecerii la un nou stadiu de dezvoltare a României; de la rememorarea demnă, științifică a istoriei naționale la relevarea fără discriminări a permanențelor culturii naționale; de la principiile pluralismului democratic la practica vieții sociale și dificultățile tranzitiei; de la cerințele independenței și suveranității naționale la contextul internațional nou și tendințele cooperării și integrării europene și pe scară mondială - revista "Opinia națională" s-a dorit și se dorește a fi în continuare, poate mai activ și cu ecouri sporite în conștiința națională, o tribună democratică a dezbatelor libere și creative, în afara păgubitoarelor prejudecăți, a dăunătoarelor sectarisme partizane și sterilului spirit intolerant.

Deasupra oricărora vanități efemere și fără a aspira la vreun fel de clasificare orgolioasă, aş dori să menționez că printre sutele de autori ai celor 100 de numere ale "Opiniei naționale" se află reprezentanți de frunte ai gândirii românești și acțiunii sociale puse în serviciul patrie, academicieni, oameni de știință și cultură, profesori de autoritate ai școlii și universității românești, scriitori și analiști sociali, prezienți sistematic iar unii aproape număr de număr în paginile publicației.

Colecția celor 100 de numere ale "Opiniei naționale" se constituie într-o mărturie vie și, în felul ei, într-o carte a gândirii creative, a înțelegerii nevoii de consens național și de conlucrare pentru binele țării într-o perioadă care se asemănă mult prea îngrijorător cu o descriere a lui Eminescu pentru epoca lui:

"Nu mai știm ce voim, ce să facem, ce să primim, ce să respingem, în cine să ne mai încredem; nu ne mai înțelegem și nu ne mai auzim unii pe alții; ne trebuie o idee care să ne limpezească toate capetele și să ne împreune pe toți la lucru".

Considerăm că "Opinia națională", colegiile sale active și colectivul său redacțional - restrâns ca număr, dar competent, sărguincios și dăruit cauzei - au promovat mereu și se angajează și pe viitor să pledeze neobosit pentru interesele naționale, să susțină argumentat ideile care limpezesc drumul spre viitor și a căror valoare supremă constă în capacitatea de a-i mobiliza și reunii pe toți spre împlinirea năzuințelor poporului român. În

acest sens, ca expresie a încrederei în înțelepciunea poporului și pentru respectarea voinței sale, a opiniei naționale, publicația a susținut și susține principiile și normele democrației autentice, a subliniat constant și susține ideea și practica referendumului pentru legitimarea unor opțiuni majore, fundamentale pentru prezentul și viitorul țării; așa a fost cazul adoptării noii Constituții și la fel susținem să se procedeze în privința unor legi sau acțiuni de interes național cum ar fi: învățământul, privatizarea, integrarea în structurile euroatlantice etc.

Pe parcursul celor 100 de numere, "Opinia națională" s-a străduit a fi o oglindă a spiritului de muncă, învățământ și cercetare din cadrul Fundației "România de Mâine" și Universității "Spiru Haret", găzduind în paginile sale un mare număr de simpozioane, dezbateri, mese rotunde, comunicări științifice, programe și planuri de învățământ, reflectând viața și preocupările corpului profesoral, ale studenților în efortul modernizării și ridicării nivelului calitativ al învățământului, relațiile active și în continuă extindere ale Fundației și ale Universității cu instituții similare din străinătate.

Revista "Opinia națională" s-a afirmat în același timp ca o cronică a vieții editoriale din cadrul Fundației, prezentând și analizând remarcabile lucrări științifice, de sinteză, cursuri universitare, precum și stadiile elaborării unor lucrări de ampliere, menite să pună în lumină lor reală împlinirile societății românești, orizonturile dezvoltării ei viitoare. Este vorba despre lucrări colective cum sunt: "Encyclopedie performanțelor românești din secolul XX", în curs de elaborare, precum și a unei analize-prognoză privind un necesar program de unitate națională pentru dezvoltarea țării în anii imediat următori.

La apariția numărului aniversar 100 al "Opiniei naționale", afirmată pregnant în peisajul publicistic românesc, Consiliul de conducere al Fundației "România de Mâine", colegiile revistei și colectivul redacțional își propun ca în continuare - cu mijloacele materiale specifice unei instituții cultural-științifice non-profit - să acționeze pentru îmbogățirea și diversificarea profilului tematic al revistei, pentru largirea ariei sale de răspândire, inclusiv în limbi străine, spre a contribui activ la explicarea, cunoașterea și soluționarea optimă a problemelor societății românești într-un moment de răscruce al întâlnirii dintre secole și milenii.

În viitor, ca și până în prezent, la temelia programului redacțional al "Opiniei naționale" se va afla neabatut aceeași trainică și mobilizatoare deviză patriotică, în slujba intereselor țării, ale României de azi și de mâine.

Mesaje adresate revistei

Academician ALEXANDRU BÂRLĂDEANU:

Cu ocazia aniversării săptămânalului "Opinia națională", permiteti-mi să aduc felicitări conducerii și colaboratorilor permanenți ai acestuia pentru strădania și aportul la formarea opiniei publice din țara noastră.

În momentul de față, la noi se scrie - mai bine spus se tipărește - mult mai mult decât se citește. Oamenii n-au timp sau, pur și simplu, nu le ajung banii. Totuși, va veni ziua când rolul și contribuția presei noastre scrisă - în întregimea ei, și a fiecărui organ în parte la definirea și statornicirea idealurilor profunde ale societății noastre și la climatul ei, în vremuri când i se frământă viitorul și când toate cărările sunt posibile - vor fi cercetate și cântărite cu obiectivitatea și severitatea corespunzătoare.

Mulțumită colaboratorilor dumneavoastră, printre care se găsesc nume ilustre din diversele domenii ale culturii noastre, prin tematica aleasă după criteriile intereselor permanente ale țării, prin ținută și tonalitatea celor publicate, vă-ți cucerit locul pentru acel moment al judecății critice: veți sta de-a dreapta adevăratului judecător, care nu poate fi decât timpul.

Vă doresc succes în continuare și că mai multă audiență.

Academician NICOLAE N. CONSTANTINESCU:

În peisajul contemporan al presei noastre, "Opinia națională" reprezintă o tribună cu larg ecou a democrației veritabile, integrale - economică, socială, politică și cultural-științifică, o tribună valoroasă a umanismului. Paginile ei constituie o

continuă chemare la promovarea interesului nostru național legitim în sistemul intereselor europene și mondiale. Ele dau curaj și impuls tuturor celor care luptă pentru progresul, unitatea și demnitatea poporului nostru, pentru colaborarea sa rodnică, în condiții de egalitate, respect reciproc și de deplină pace, cu toate celelalte popoare.

La aniversarea primelor 100 de numere, doresc "Opiniei naționale" ani mulți și fructuoși iar Redacției, sănătate și putere de muncă, spre binele cauzei noible pe care o servește.

Academician RADU P. VOINEA:

Cu prilejul apariției celui de-al 100-lea număr al revistei "Opinia națională" doresc în primul rând să felicit pe colaboratorii ei, oameni de cultură consacrați, care au reușit să asigure acestei reviste un înalt nivel, prin contribuția lor valoroase la studiul problemelor atât de complexe pe care le pune perioada pe care o traversăm și prin soluțiile concrete, practice pe care le-au propus. În al doilea rând, doresc să felicit pe toți cei care au ostenuzi de zi, ceas de ceas, pentru ca revista să poată apărea cu regularitate și în condiții onorabile. Este meritul revistei "Opinia națională", al redactorilor ei, de a nu se fi lăsat anotințat pe drumul facil al succesiului imediat, dar efemer prin cultivarea senzationalului, ci de a fi preferat să meargă pe cel al obiectivității, al abordării științifice, al seriozității profesionale.

O dovedă în acest sens este și modul în care, în paginile revistei "Opinia națională", și-a găsit reflectarea inițiativa Fundației "România de Mâine" de a elabora Encyclopedie performanțelor românești din secolul XX, lucrare științifică monumentală, concepută ca un omagiu adus înaintașilor și ca stimulent pentru urmași în domeniu.

niul creației originale, care să sporească valorile civilizației românești.

Convin că "Opinia națională" va găsi în viitor o și mai mare audiență în rândurile celor cheamăți să ia decizii, urez revistei noi succese în nobila ei misiune de a informa obiectiv și de a dezbatе cele mai importante și mai actuale probleme politice și culturale.

La Mulți Ani!

Academician VASILE GONEA:

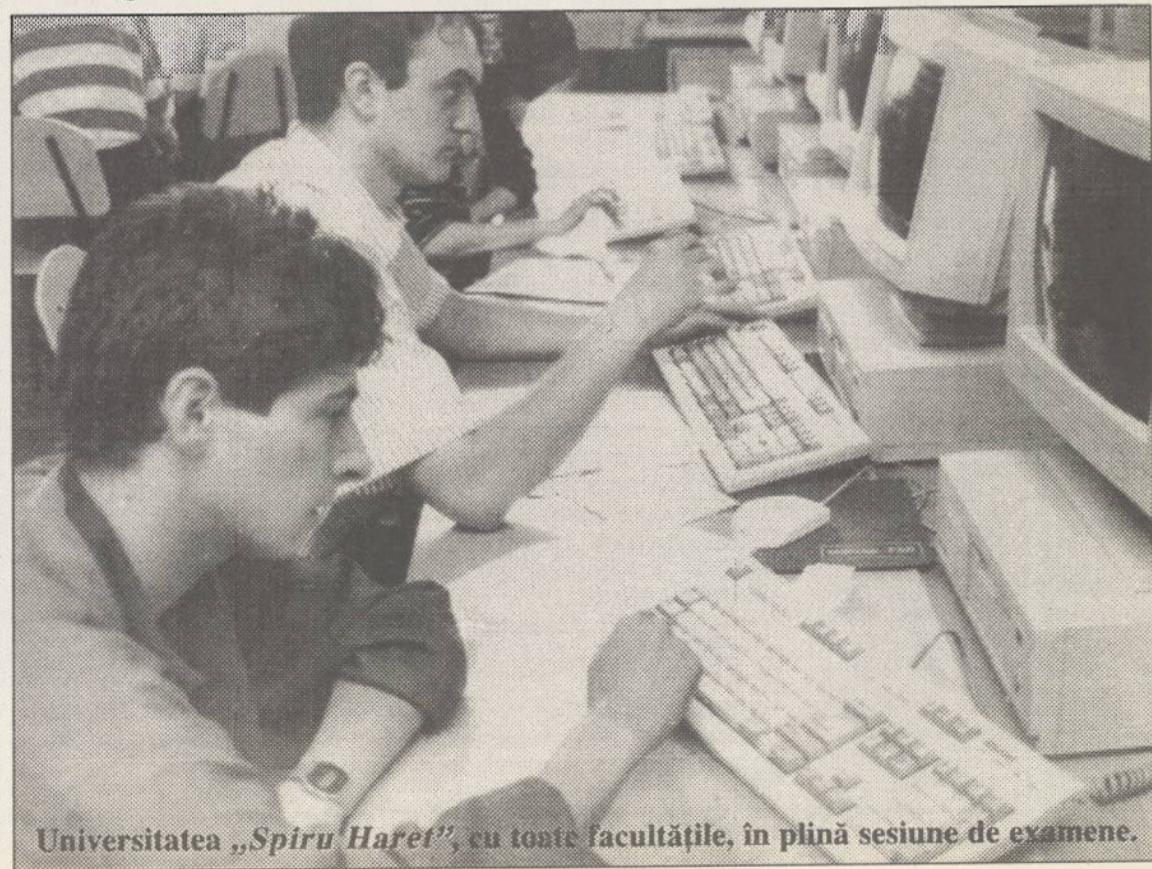
O revistă săptămânală care ajunge la numărul 100 poate sărbători evenimentul, fiindcă marchează doi ani de existență. În ultimii 5 ani, au apărut numeroase ziară și reviste cu caracter pornografic, ori de scandal, stârnind plăceri efemere unor oameni refractari la decenă și bun gust. Atunci producții au dispărut după două-trei numere și au fost date uitării fiindcă cei care le gustau au nestatornicia primitivilor.

"Opinia națională" face parte din categoria revistelor de cultură, scrisă de academicieni și universitari, cu subiecte din cele mai variate: istorie, filosofie, literatură, artă, teatru, economie, drept, învățământ etc.

Un loc important s-a acordat marilor înaintași care au făcut România și au ridicat-o la nivelul țărilor europene de înaltă civilizație și cultură.

Colaboratori ca acad. Stefan Milcu, prof. dr. Aurelian Bondrea, acad. Ion Coteanu, acad. Stefan Stănescu, acad. N.N. Constantinescu, prof. dr. Ion Dodu Bălan, acad. Radu Voinea, Valentin Lipatti și mulți alții sunt o garanție că "Opinia națională" va dăinui mulți ani și va contribui eficient la îmbogățirea tezaurului cultural al României.

(Continuare în pag. 4)

Universitatea "Spiru Haret", cu toate facultățile, în plină sesiune de examene.

„Mulțumită colaboratorilor dumneavoastră, printre care se găsesc nume ilustre din diversele domenii ale culturii noastre, prin tematica aleasă după criteriile intereselor permanente ale țării, prin ținuta și tonalitatea celor publicate, v-ați cucerit locul pentru acel moment al judecății critice: veți sta de-a dreapta adevăratului judecător, care nu poate fi decât timpul”.

(Continuare din pagina 3)

Prof. dr. Aurelian Bondrea, președintele Fundației "România de Mâine", este sufletul acestei reviste care, ajutat de un personal de specialitate, vrednic și capabil, asigură apariția revistei cu regularitate și în condiții tehnice demne de laudă.

Urăm revistei și colaboratorilor ei mulți ani și succese tot mai mari!

Academician DAVID DAVIDESCU:

"Opinia națională" aduce în paginile sale ambiția de amplă creație culturală, științifică, educațională ce caracterizează Fundația "România de Mâine". A publicat unele dintre cele mai interesante articole și dezbatere științifice pe tema agriculturii românești, pornind de la constatări de teren și ajungând la soluții de îndreptare a neajunsurilor semnalate. Este printre puținele publicații culturale și științifice de la noi care nu se mulțumesc cu constatarea realităților, cu "fotografierea" lor, ci de fiecare dată, demersul analitic ajunge la o concluzie aplicativă. Un colectiv redațional care merită prețuirea cititorilor. La jubileul celor 100 de numere îi doresc revistei să-și lărgească neconținut aria problematică. Despre protecția socială a țărănimii, despre pregătirea managerială de care are nevoie fiecare cultivator al pământului, astăzi nimeni nu mai vorbește. Iată tot atâtea domenii de afirmare pentru o revistă de înaltă ținută precum "Opinia națională". Mult succes și încă 10 mii de numere!

Academician ROMULUS VULCĂNESCU:

O publicație periodică se impune ca un drapel prin numele ei și prin concepția democratică despre viață și lume, inclusiv religioasă. Dar se impune și prin sfaturile și îndrumările date conaționalilor pentru toleranță, respectul drepturilor omului și al dreptului gînților conform statelor de drept în comunitatea legislației universale, pe măsura timpurilor noastre. Toate popoarele sunt egale în drepturi și datorii, fără pretenții speciale. Criticile

Universitatea „Spiru Haret”, cu toate facultățile, în plină sesiune de examene.

obiective se impun cu simțul responsabilității, demnității și bunei cuviințe. Periodicele nu trebuie să difuzeze insulțe, aberații, scandaluri, măscări și pornografii. Numai ziarele care nu se respectă fac acest lucru. În general, unele periodice sunt exemple ce să arătuiască imitate de unele zare. Competitivitatea, discernământul, bunul simț și adevărul în de religiozitate și de legile morale ale presei culturale, politice, sociale și de orice alt caracter. Demnitatea "Opiniei naționale" corespunde acestor deziderate în publicistica actuală și de aceea îi doresc să se mențină în viață pe aceeași linie morală.

RADU BELIGAN Artist al poporului:

"Opinia națională" constituie un centru de reflecție și iradiere culturală care, în timp, ar putea contribui la înfăptuirea unei societăți cu adevărat democratice, în respectul marilor tradiții ale științei, învățământului și culturii românești.

Am salutat în paginile ei o tematică de ardentă actualitate și o mare deschidere spirituală, bazată pe valorile perene ale geniului românesc, pe unitatea în diversitate, pe dialog, pe războiul declarat oricarei scleroze intelectuale

și spirituale.

Sunt încredințat că revista, ajunsă la al 100-lea număr, va îzbuti, prin colaboratorii ei prestigioși, să consolideze imaginea corectă pe care o merita țara noastră în cunoașterea europeană.

Istoricul francez ALAIN RUZÉ:

Apelativul "națiune" derivă din latinescul "natio" (naștere) și, contrar unei idei exprimate frecvent, sensul actual al acestui termen era deja în vigoare cu mult înainte de secolul al XVIII-lea, atestat fiind, de exemplu, de o scrisoare a regelui Franței, Francisc I, datând din martie 1525.

Jean Jaurès spunea: "Națiunile sunt fapte, realități", ceea ce este exact, dar, din onestitate intelectuală, trebuie adăugat: "și binefaceri, înfăptuirile", fiindcă națiunea constituie nu numai forma socială cea mai solidă, cea mai coerentă dintre structurile sociale existente, dar și singura în măsură să respecte Fraternitatea și Libertatea.

Năruirea acestui zid național de apărare ar însemna sfârșitul libertăților, distrugerea familiilor, reducerea la sclavie a cetățenilor, mai ales a celor mai neajutorați și mai

săraci!

Atunci ar triumfa cosmopolitismul, acela care din totdeauna n-a propovădut decât egoismul și ura și care ar aduce cu sine regresul civilizației.

Asemenea lui Socrate, care a coborât filosofia din negurile cerurilor pe pământ, "Opinia națională" și Fundația "România de Mâine" permit analiza problemelor românești și determinarea soluțiilor lor, în funcție de o națiune esențială: Interesul Național.

Cu scopul de a evita sinuciderea Statului - Națiune unitar român, este imperios necesar să fie apărate cu precădere instituțiile românești care sunt "Cotroceni", Academia Română, Armata, Universitatea etc.

De-a lungul acestor 100 de numere, primele dintr-o serie pe care o dorim infinită, prinț-o muncă neîntreruptă, călăuzită de o unică preocupare - Mântuirea Neamului.

"Opinia națională" și domnul profesor dr. Aurelian Bondrea au ferit tineretul român, în prezent, aşa precum îl vor ocroti și în viitor, de erorile, sofismele și iluziile propagate de sirenile cosmopolite. Astfel vom evita coșmarul în care ultimul român ar scrie pe ultima parcelă a solului românesc: "Națiunea noastră a pierit fiindcă noi nu am iubit-o

îndeajuns și nu am apărat-o cum s-ar fi cuvenit".

Să aducem prinosul recunoștinței noastre "Opiniei naționale", urându-i să continuie a-i învăță pe români ce este România și românismul.

GRIGORE VIERU:

Cititorilor „Opiniei naționale” îi credință că Anul 2000 ne va găsi pe toți împreună.

Cu frățească iubire!

Pledoarie pentru "Opinia națională"

(Continuare din pagina 1)

"Opinia națională" invită lectorul la cunoașterea particularităților definitorii ale unor procese creațoare în știință, artă și cultură, la efectuarea de noi legături între fenomenele vieții contemporane. Lectorului său îi se cere să fie un om avizat. Editorialele sale, articolele tratând probleme de învățământ, de natură generală, ori cele interconexe cu aspecte generale de politică externă sunt de un real interes. De aceea, lectura "Opiniei naționale" constituie o placută datorie; ea ne oferă noi mijloace spirituale de înțelegere a epocii contemporane în marea ei diversitate. Este caracteristic faptul că tocmai din această ambiție spirituală, de responsabilitate specifică Fundației "România de Mâine", s-a născut propunerea de a se elabora o Enciclopedie a performanțelor românești în secolul XX.

Sunt convins că la cele 100 de numere apărute până azi se vor adăuga alte sute, ca un exemplu de vitalitate a publicațiilor periodice devote culturii naționale. Pentru că, până la urmă, perenitatea problemelor tratate se răstrengă asupra continuității și vitalității revistei.

Prof. dr. CAIUS TRAIAN DRAGOMIR

Ambasadorul

României în Franță

(Continuare din pag. 1)

Esența acestui sistem multiplu o constituie voința progresivă, seriozitatea, profunzimea și înaintarea universalistă. Sunt dimensiuni ale spiritului românesc niciodată amenințate de dispariție sau uitare, pentru că vor exista totdeauna cei care să le apere.

Atunci când "Opinia națională" aniversează o sută de numere sunt sigur că atât publicația, cât și fundația și universitatea pe care aceasta le reprezintă se pregătesc împreună pentru un viitor îndelungat, fructuos și demn. Le doresc împlinirea la care au dreptul.

D.R. POPESCU:

Orice revistă dorește să fie, chiar nemărturisit, un reformator polemic al publicisticii și, de ce nu, al rosturilor sociale contemporane. Dacă natura, încă din primul capitol din Biblie, este dată omului ca s-o stăpânească - evident, "el" câștigându-și pâinea cu sudoarea frunții sale! - nu credem că doar în muncă și rugăciune își va împlini omul misia sa pe pământ, menirea sa de a-și regăsi, după unii, esența divină etc. Până la Dumnezeu cică te mănâncă diverse dobitoace! Ar putea revistele și cărțile să ne facă să ne simțim într-o armonie cu noi însine și cu semenii noștri măcar? Întrebare ușor retorică, atâtă vreme cât atâtea alte întrebări și chemări se dovedesc pur demagogice și, evident, n-au decât o acoperire statistică și nu trezesc în noi decât emoții formale. În atari condiții, multe publicații își regleză profilul, mărturisit sau ba, direct spre buzunarul cumpărătorului! N-au decât soborurile de preoți și legile votate cu droia în parlament să se ocupe de inima și mintea cetățenilor.

"Opinia națională", care are în vedere și pe cei peste douăzeci de mii de studenți ai Universității "Spiru Haret", nu apare pe piață din motive comerciale și nu propune cititorilor articole recreatoare, poze cu femei luxuriante și gata să te seducă la mirut, anecdotă picante, ori fapte diverse extrase din vulgaritatea cotidiană. "Opinia..." se întrebă în paginile sale care sunt problemele fundamentale ce-ar trebui rezolvate ca societatea românească să găsească o cale sigură de prosperitate. Războaiele ne ocoleșc - slavă Domnului! - însă surba internă și internațională, chiar dacă nu tulbură pacea din lăuntrul hotarelor noastre, face anevoieasă funcționarea pârghiilor statului ce asigură justiția, cea care ar trebui, poate în primul rând, să nu permită spolierea și delapidarea resurselor noastre materiale și umane... Prin proiectele culturale, sociale etc. pe care le-au propus și le-au susținut strălucit profesori și experți în probleme economice, de drept, de politică internă și internațională, "Opinia națională" a pledat pentru reformarea unor instituții, și nu în ultimul rând a celor de învățământ, pentru triumful binei și pentru ca orizonturile naționale să nu fie îngustate...

"Opinia națională" -
La mulți ani!

„Opinia națională” constituie un centru de reflectie și iradiere culturală care, în timp, ar putea contribui la înfăptuirea unei societăți cu adevărat democratice, în respectul marilor tradiții ale științei, învățământului și culturii românești".

VALENTIN BORDA

Vicepreședinte al Uniunii „Vatra Românească”:

În numele membrilor Uniunii „Vatra Românească”, mărturisesc bucuria noastră la acest moment de performanță sărbătoarească a "Opiniei naționale". Este un moment de bucurie elevată cauzată de sentimentul că publicația e consecventă cu sine și încăpățânată în noblețea gestului promovării și cultivării valorilor naționale.

Cu regretul că nu toate mările personalități adunate în jurul Fundației înțeleg exact rostul „Vetrei” în conjunctura actuală și, în consecință, n-o îmbrățișeză cum ne-am fi așteptat, urăm "Opiniei naționale" viață lungă, iar celor care au gândit-o și o luminează prin munca lor cotidiană - sănătate de fier!

Prof. dr. PETRE MÂLCOMETE:

O constatare se impune asupra revistei "Opinia națională", după o sută de numere, și anume tematica ei bogată, faptul că abordează o

varietate de probleme de interes științific și cultural, de învățământ și educație. Acestea se referă la cele mai diverse ramuri ale științelor și ale vieții social-economice. Apreciez îndeosebi studiile din domeniile economiei, marketingului, sociologiei, istoriei, pedagogiei etc. Cele mai multe articole pe diversele aspecte economice sunt rezultatul direct al activității de cercetare științifică și didactică, desfășurate de profesorii și studenții Universității "Spiru Haret", constituindu-se în puncte de sprijin și deschideri noi în perfecționarea procesului de învățământ. Un loc aparte în revistă îl ocupă problematica tranziției României de la o economie centralizată la o economie descentralizată, de piață, ca și trecerea, în plan politic, la democrație și statul de drept, la o societate liberă, deschisă. Atracția cititorului avizat pentru conținutul revistei este determinată și de colaboratorii săi, de faptul că, în paginile ei, publică academicieni, profesori, cercetători, publiciști de prestigiu, iar studiile valorificate sunt contribuții efective la dezbatările teoretice actuale pe plan intern și internațional.

În temeiul acestor considerente, sunt un cititor pasionat al revistei "Opinia națională" dintr-un interes profesional pe care ea mi-l satisfac din plin. Felicit, de aceea, colectivul redacțional

cu prilejul apariției numărului 100 și doresc "Opiniei naționale" viață lungă în peisajul publicisticii românești, succese în menținerea și potențarea actualei sale ținute științifice și teoretice, în sporirea contribuției sale la dezvoltarea învățământului superior românesc.

ȘTEFAN ZAIDES
Redactor șef al revistei "Națiunea":

La numărul 100 al revistei "Opinia națională" a Fundației "România de Mâine" - publicație profund românească, animată de înaltele virtuți morale și patriotice ale poporului nostru - vă urăm "La Mulți Ani!", un front tot mai larg al prestigioșilor dumneavoastră colaboratori și cât mai mulți cititori!

"Națiunea" - soră de suflet și simțire - nu poate fi decât bucuroasă că are, pe calea de loc ușoară a afirmării României în lume, un sprijin de nădejde în revista dvs.!

Vă mai urăm neclintită consecvență în slujirea cauzei apărării marilor interese naționale ale poporului nostru, în educarea tinerei generații de studenți ai prestigioasei Universități SPIRU HARET. De aceea - un gând de viață lungă. Vivat, Crescat, Floreat!

ION MĂRGINEANU
Ambasador:

Pe frontispiciul revistei "Opinia națională" este înscrisă astăzi cifra 100, motiv de bucurie și de satisfacție nu numai pentru editor, Fundația "România de Mâine" și pentru inimoul colectiv redacțional, ci și pentru cei care citesc și prețuiesc această publicație.

Asemenei stejarului falnic care nu se pleacă sub furtunile tranzitiei și ale încrânzenirilor din viața politică, socială și culturală, revista și-a făcut un titlu de onoare în a fi mereu o tribună a afirmării demnității naționale, a patriotismului și umanismului poporului nostru. În paginile ei semnează cele mai alese condele ale științei și spiritualității românești, sunt publicate studii de înaltă valoare, se dezbat teme de ardentă actualitate din viața internațională. Istoria națională și-a găsit locul de cinste care i se cucine și, ceea ce este demn de remarcat, este și faptul că tineri studenți ai Universității "Spiru Haret" sunt găzduiți, cu creațiile lor, alături de iluștrii lor dascăli.

"Opinia națională" și-a deschis cu generozitate ferestrele cunoașterii și pentru România de mâine, bine meritând stima cititorilor.

Cinstind aniversarea revistei, îi adresez din inimă Tânărului Centenar, urarea de viață lungă, plină de împliniri.

QUO VADIS REFORMA?

Restructurarea economică - prin eforturi proprii!

Dr. GHEORGHE ZAMAN

Restructurarea economică în condițiile tranzitiei României la mecanismele pieței se referă la o multitudine de aspecte dintre care cele mai importante sunt: modificarea sistemului de proprietate prin creșterea sectorului particular; restructurarea managerială, tehnologică și financiară; mutații esențiale în compoziția și funcționarea pieței muncii și a capitalului și a sistemului de relații externe; schimbarea structurilor economiei de ramură și în profil teritorial etc.

Abordarea restructurării în mod sistematic, dinamic și integrator necesită respectarea unor condiționalități privind coerența, consistența și compatibilitatea interdependenței elementelor componente, în ultimă analiză subordonate criteriului eficienței la nivel microeconomic și intereselor de ansamblu ale economiei și societății românești, formările unei piețe interne dinamice și diversificate.

Costurile economico-sociale ale reformei și, în consecință, și cele ale restructurării sunt suportate în totalitate direct de către poporul român, pe seama eforturilor proprii ale acestuia. De altfel, specialiștii din străinătate sunt unaniști în a recunoaște că problemele economice și sociale ale românilor nu pot fi soluționate decât prin eforturile proprii ale acestora.

Așadar, restructurarea reprezintă o activitate care nu se poate baza decât pe efortul intern, propriu al potențialului economic național. Acest lucru rezultă cu claritate dacă vom analiza structura finanțării acțiunilor de restructurare-retehnologizare realizată și în execuție. Astfel, din totalul sumei de 584,1 miliarde lei cheltuiți pentru acțiuni finalizate de restructurare, în perioada 1991-1994, 69,6% au reprezentat ponderea **efortului propriu** al întreprinderilor, 20,0% cea a creditului extern și 10,4% a creditului intern.

În ceea ce privește restructurările și retehnologizările în curs de desfășurare în domeniul industriei se remarcă o scădere a ponderii efortului propriu la 41,5% și o mărire a importanței relative a creditului extern (34,4%) și a celui intern (24,1%).

Structurile procentuale ale retehnologizării (restructurării) la nivelul industriei relevă următoarele:

a. Restructrarea, mai ales cea tehnologică, se bazează pe efortul propriu al întreprinderilor românești în cea mai mare parte, ceea ce conferă dreptul exclusiv de decizie în domeniul respectiv, consacrat legal prin însăși autonomia funcțională a întreprinderii.

b. Creditul extern, ca pondere, are un rol în creștere în procesele de restructurare, depășind însemnatatea creditului intern, ceea ce înseamnă, pe de o parte, recunoașterea rolului pe care-l pot avea potențial sursele externe de finanțare a retehnologizării și, pe de alta, obligațiile de plată externă în creștere pentru întreprinzătorii români, nevoi să importe tehnologii avansate cu angajarea ulterioară a rambursării creditoarelor, dobânzilor și a altor cheltuieli.

c. Tendința de creștere a ponderii creditului intern pentru retehnologizare face dovada clară a unei îmbunătățiri, fie ea chiar și modestă, a capacitatii de creditare a instituțiilor finanțări-bancare românești.

Domeniile industriei în care **creditul extern** deține o pondere majoritară față de ponderea surselor interne și a creditului intern sunt industria extractivă (82,2%), mate-

rialele de construcții (55,7%) și chimia (40,7%), ceea ce relevă interesul deosebit al creditorilor externi pentru aceste două ramuri furnizoare de materii prime și semifabrate energointensive.

Cea mai mare pondere a **creditului intern**, față de cea a altor surse de finanțare a retehnologizării, s-a înregistrat în industria lemnului (56,2%), a sticlei și ceramicii (90,4%), care, în general, asigură o profitabilitate imediată și posibilități de rambursare rapidă a datorilor contrac-

itate. În cea mai mare parte, fondurile de retehnologizări încheiate până în anul 1994 au fost destinate sectoarelor energie electrică (33,2%), industrie extractivă (14,6%) și industrie ușoară (9,8%).

Restructrările tehnologice în curs de execuție au vizat, în principal, chimia (49,5%) și metalurgia (32,3%), ceea ce se poate explica prin potențialul real de reabilitare a acestor sectoare într-o nouă configurație structurală. Aceleași alocări pe sectoare ca ordine de prioritate se observă și în cazul cheltuirii resurselor proprii ale unităților economice și al creditelor externe.

Creditele interne la restructurările încheiate au vizat industria extractivă (60,3% din total) și materialele de construcții (20,8%), în timp ce în cazul retehnologizărilor în curs cea mai mare parte a creditelor externe a fost orientată spre chimie (58,3%) și

metalurgie (38,3%).

Încasările din privatizările realizate în cadrul Fondului Proprietății de Stat reprezintă o sursă adițională importantă pentru restructurarea societăților comerciale cu capital majoritar de stat, pornindu-se de la următoarele criterii de bază: reprezentativitatea firmelor și legăturilor lor cu industriile alimentare; volumul valoric și structura producției pentru export; impactul economic și social al restructurării la diferite niveluri; capacitatea firmelor de mobilitate economică și financiară. Scopurile urmărite de către F.P.S. în cadrul restructurării în mod obișnuit sunt: modificarea dimensiunilor firmei și a capacitaților sale de producție, în concordanță cu cererea pieței, ținând seama de resursele disponibile de materii prime, forță de muncă și mijloace finanțare; implementarea diviziilor și fuziunilor de întreprinderi în vederea privatizării, a unei mai bune utilizări a capacitaților existente de producție, a forței de muncă și a creării unui mediu concurențial; stoparea sau diminuarea temporară a activităților la întreprinderile cu pierderi care au, totuși, perspective de reabilitare, până în momentul în care se găsesc soluții tehnice și economice, precum și resursele financiare; lichidarea firmelor ineficiente, fără perspective de reabilitare. (Va urma) ■

Politici și economic în procesul privatizării

Dr. ION MITRAN

Una din disputele centrale de pe scena vieții social-politice a tranzitiei o reprezintă privatizarea, partenerii dialogului ori confruntării parlamentare sau extraparlamentare considerând, în funcție de opțiuni și interese, că "problema" ar fi doar "politică", în optica unor, și doar "economice", în concepția altora. Din cînd în cînd, se mai invocă și unii factori sociali iar procesele dezvoltării economice sunt reduse la o simplă relație de proprietate, motivațiile opțiunilor fiind, uneori, de o unilateralitate dezarmantă. S-a văzut acest lucru și din dezbatările privind Legea marii privatizări și din "argumentele" unui grup de deputați care au reclamat "neconstituționalitatea" legii. (În paranteză fie spus, nu poate trece neobservat paradoxul că aceiași parlamentari contestaseră Constituția pe care acum o învoia drept paravan al propriei concepții; iar dacă la Curtea Constituțională nu au găsit înțelegere, nu ar fi de mirare continuarea "plângерilor" la foruri internaționale. "Democrație de grădiniță", a remarcat cineva, referindu-se și la alte gesturi similare...).

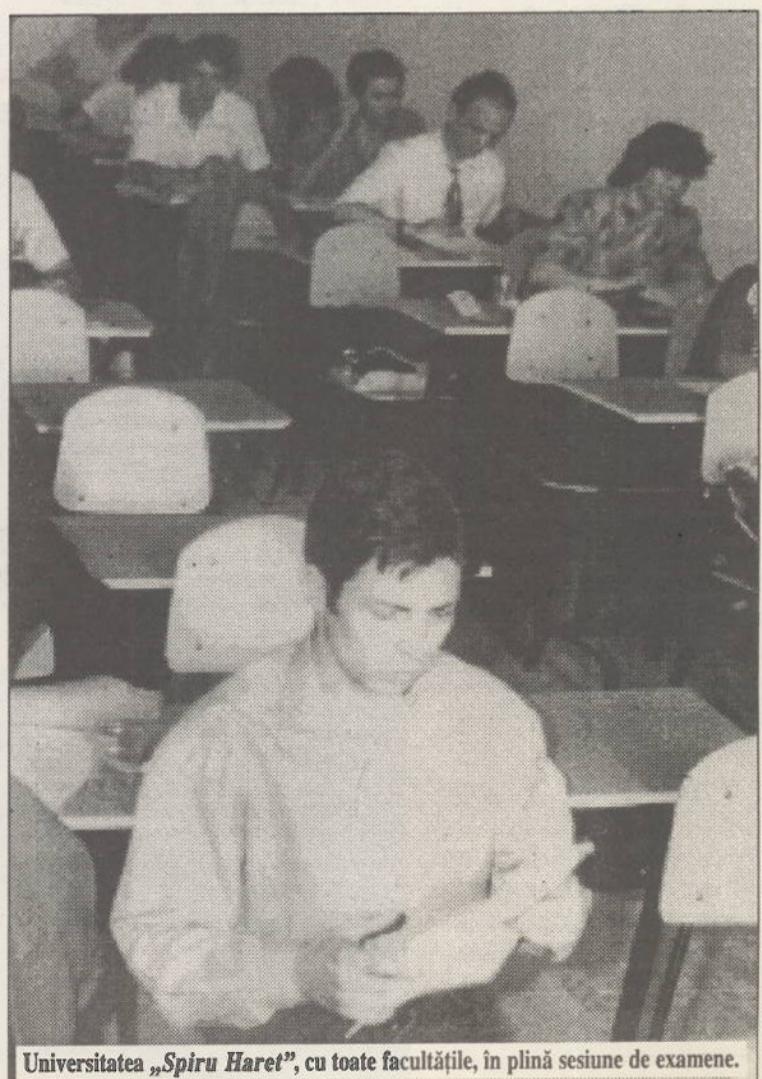
Adevărul este că procesul privatizării are un caracter complex; el este, în același timp, deși nu totdeauna în aceeași măsură, un act politic, economic și social. În acest context, caracterul politic rezultă

din atitudinea față de proprietate, din strategia descoperirii echilibrului optim dintre proprietatea publică, de stat și proprietatea privată, respectiv a echilibrului dintre interese, fără a leza pe cele naționale dar nici pe cele de grup, individuale. În România - ca în toate țările care au ieșit din sistemul monopolului de stat asupra proprietății - procesul privatizării este apreciat unilateral, considerându-se că ar fi vorba despre o cerință specifică numai tranzitiei; altele, privatizarea este privită ca un miracol, ca singura soluție a depășirii dificultăților economice. Dacă în ambele cazuri este vorba despre un nivel uniformizator al culturii sau educației economice a populației, datorat și practicilor trecutului social recent, sunt evidente și interesele ori tendințele manipulatorii. Purtătorii și "animatori" acestor tendințe se fac la uita adevărul că proprietatea în sine, publică sau privată, nu generează noi valori dacă nu este inclusă, integrată organic lanțului productiv și nu se află în contact cu piața, cea care sau prin intermediul căreia se valorifică, se realizează schimbul reciproc-convenabil, adică eficient, între deținătorii proprietății oricare ar fi aceștia. Nu trebuie uitat că logica proprietății o reprezintă eficiență iar logica privatizării include și interesele.

subutilizării forței de muncă, de "primitivismul" acumulării capitalului, ca și de multe alte fenomene specifice, practic necunoscute economiei occidentale la care se raportează aprioric unele orientări politice. Pe de altă parte, unele orientări politice ignoră adevărul că relația dintre privatizare, stabilizare și restructurare nu este una de subordonări sau ierarhizări obligatorii, în sensul unei succesiuni prestatabile. După cum se știe, în România, ca și în unele țări aflate în tranzitie unele orientări politice pun accentul pe privatizare "înainte de orice" (liberalismul sau așa-zisul neoliberalism) sau pe stabilizare ca o precondiție a restructurării și privatizării (social-democrația sau pretinsa social-democrație), fără a mai vorbi despre zig-zagul celor ce și zic de centrul.

Privatizarea - dacă este luată în serios, corelată cu interesele naționale majore și evaluată în contextul coereneței necesare a reformelor economice și sociale - se dovedește a fi o acțiune politică, economică și socială extrem de complexă, dificilă, care nu poate fi opriță, nici grăbită subiectiv, în afara conștientizării cursului și mersului reformelor economice, sociale, politice și juridice.

Recent, UNCTAD a publicat un studiu amplu referitor la procesele privatizării în Est, în care se arată că "privatizarea post-comunistă nu poate fi redusă la simplul transfer al dreptului de proprietate din mâna statului în cea a sectorului privat". Una dintre concluziile studiului relevă că, în esență, privatizarea nu este un scop în sine și nici miracolul care să aducă schimbări radicale peste noapte, ci unul dintre factorii capabili a propulsă fostele economii excesiv centralizate între economiile moderne ale secolului XXI. Împlinirea acestui obiectiv depinde însă de rațională îmbinată dintre criteriile politice și cele economice ale unor reforme fără precedent în istorie.

Universitatea „Spiru Haret”, cu toate facultățile, în plină sesiune de examene.

Universitatea „Spiru Haret”, cu toate facultățile, în plină sesiune de examene.

Trianon - 75!

MARELE ACT DE DREPTATE ISTORICĂ

Prof. dr. doc. TITU GEORGESCU

La Trianon, la 4 iunie 1920, se semna actul de fundamentală dreptate istorică privind recunoașterea apartenenței Transilvaniei la România. Tratatul de pace al forumului mondial cu Ungaria era semnat de 36 conducători de stat, prim-miniștri, miniștri, diplomați din 22 de țări de pe toate continentele; cifre reci, cifre seci, s-ar părea, dacă în spatele lor nu s-ar afla dezbateri îndelungate, tomuri de documente, argumentări de cea mai înaltă competență și, nu în ultimul rând, adeverările istorice.

Lecțiile istoriei nu ne îngăduie autoliniștiri!

Trianon-ul are semnificații multiple, care trec dincolo de anul 1920 și ne proiecteză în contemporaneitatea imediată, cu ceea ce se petrece astăzi în rândurile cercurilor revanșarde, revisioniste de pe hotare, la nivelul UDMR, la reunii internaționale amenințătoare pentru unitatea României.

După Trianon, cercurile politice românești, pe bună dreptate fericite pentru împlinirea marelui act de dreptate istorică, au manifestat o autoliniștire pronunțată, socotind că nimeni și nimic nu mai poate clinti hotărările reunii mondiale de pace de la Paris. Autoliniștirea ne-a costat scump, căci, în 1940, hotarele confințe la Trianon ne-au fost sfărâmate. Lecția istoriei acestui secol nu ne îngăduie autoliniștiri privind unitatea statului național. Sunt voci, rare astăzi, în foruri academice, parlamentare, universitare, sunt condeie de conștiință națională, care însearcă să trezească toți factorii responsabili de soarta unității statului român, spre a nu se mai repeta lecția anului 1940. Ne-au învățat prea multe aceasta, ca și alte lecții ale istoriei spre a nu rememora învățăminte trecutului mai apropiat și mai departă și a nu trage concluzii imediate și de durată.

Se impune cunoașterea istoriei Trianon-ului și a sfârșitului de secol

XX, ca și a trecutului mai departă cu atât mai mult, cu cât felurite fundații, publicații, emisari internaționali cultivă teoria „diversiunii” sau a „deturnării” atenției opiniei publice din România de la problemele acute ale tranzacției la acelea ale „naționalului”. Cu o abilitate prea puțin sesizată la început și cu aplomb tot mai ofensiv, în ultimii ani, se subminează valorile conștiinței naționale și ale solidarității românești în fața agresiunilor variate la adresa temeliilor statului unitar. Național, patriotic, românesc cu corespondențele lor - naționalism, patriotism, romanism - sunt tot mai frecvent prezентate ca „neconcordante” cu euopenismul modern, ca „desuete”, „depăsite”, „demolate”.

Semnalul de alarmă trebuie tras în România nu pentru că aici naționalismul ar fi mai prezent ca în alte țări, ci pentru că, prin macerarea lui sistematic, se cultivă kominternismul, federalism și confederalism, care vizează direct sfârșitul unității statului național. Naționalismul atât de condamnat la români este întâlnit nu numai în forme exacerbate la unguri, ci se află la cote înalte în toate țările, fie că o recunosc, fie că nu. Franța își dezvoltă naționalismul mai ales față de mareea transoceanică. Germania practică un naționalism de „Casă comună”, în a cărei cutie a Pandorei se găsesc atavisme specifice. Spania își adaptează la epoca naționalismul său iberic. Fiecare țară, nu numai din Europa, pornește de la fundații patriotice, naționale în politicile sale internaționale și de apărare a rolului popoarelor în dezvoltarea raporturilor pe toate continentele.

Specificitatea naționalului la români este intrinsecă istoriei sale, cu permanențe ce nu pot fi eradicate de nici un regim politic, de nici o alianță economică sau militară. Încercările nefaste din anii stalinismului sunt o mărturie. Cultivarea internaționalismului, a kominternismului, a „solidarității de nezdruncinat”, a „frăției pe veci” între popoarele țărilor socialiste au dăunat sensibil conștiinței naționale, patriotice. În anii șaizeci și șaptezeci, România era

condamnată și izolată în „lagărul socialist” pentru naționalism, pentru infidelitate față de U.R.S.S. și în statele occidentale, adăugându-i-se incriminări pentru aşa-zisa intoleranță a românilor față de minorități, pentru aşa-zisul lor antisemitism și pentru altele, manevre care răspundeaunor strategii internaționaliste mai mult sau mai puțin comuniste.

În deceniul pe care îl parcurem terenul este pregătit pentru a amplifica acuzele la adresa României. Să începem de aceea, a grăi și scrie mult mai mult despre unul dintre cele mai tolerate popoare de pe continent, despre conviețuirea sa cu minoritățile naționale, despre ospitalitatea românilor pentru popoarele din jur, aflate desorci la restrînte și în evul mediu și în cel modern, despre casa bună care a fost România pentru evrei, țară în care se condamnă aspru uciderea cătorva mii de evrei în timpul războiului, dar în care nu au avut loc holocausturi precum în țara vecină din Vest, unde numai din nord-vestul Transilvaniei cotropit în 1940 au fost trimiși în cupoarele morții aproape 150000 de evrei.

Adevărurile istoriei trebuie spuse răspicat, pe nume, atât acele din trecut, cât și acele de astăzi, dacă vrem să pregătim un viitor imediat și mai departă bazat pe raporturi corecte, de bună vecinătate, conlucrare în această parte a Europei.

Condamnarea revizionismului este imperioasă

De aici și insistența pentru că mai buna cunoaștere a unor momente precum „Trianon-75”, dar și a anti-chității istoriei românilor, cu înaintășii lor traci și daci, contemporani celților, sciților, elenilor. Aceasta spre a se înțelege că actual de dreptate istorică făcut la Trianon, în 1920, ca și condamnările revizionismului din 1995 au adânci și puternici suporți cu vechimi de mii și mii de ani. Condamnarea revizionismului este

imperioasă iar marii noștri istorici Bălcescu, Kogălniceanu, Xenopol, Pârvan, Iorga ne-au lăsat suficiente argumente științifice spre a demonstra romanitatea poporului nostru, prezența lui permanentă în Europa celei de a doua jumătăți a mileniu I, pe care o neagă istorici ai unor neamuri venite târziu pe continent, susținând că în Transilvania era „vid de populație”. Istorul francez Gh. Seignebos, abordând istoria începuturilor poporului francez, scria despre strămoșii galii: „Noi nu cunoaștem aproape nimic despre limba lor”. Scrisul în Europa, după căderea sa sub barbari, a fost ca și inexistent câteva secole, iar știrile documentare despre istoria Italiei, Angliei, Spaniei sau Franței sunt extrem de puține. Înseamnă, oare, aceasta că unora dintre cele mai europene națiuni li se poate contesta prezența în timpul acestei „pete albe”?

O falsă istorie a arei central-europene era „fabricată” de istorici ai Imperiului austro-ungar, în a doua jumătate a secolului trecut, excelând lucrările lui Roesler, care inventa pentru Ungaria „drepturi milenare” asupra ținuturilor slovace, iugoslave și românești, scriind despre „vidul” din Carpați și „pata albă”, care ar da drept de stăpânire maghiară în Transilvania.

Istoricu de mare autoritate științifică mondială, din același secol XIX, precum F.A. Ukert, K. Mulenhoff, W. Bessel, A. Ubiccini, W. Tomaschek, J. Schetz, K. Müller, Th. Mommsen și mulți alții, au fost ignoranți complet în timp ce la Budapesta se scria despre „mileniul de stăpânire ungără a Transilvaniei”.

Mitul „mileniului ungăr” este reluat, la sfârșitul veacului nostru, de către o perfecționată rețea internațională de propagandă promaghiară cu reverberații în România și cu acentele „autonomiste” ale UDMR. Demitizarea acestui „mileniu” trebuie făcută cu concretețea adevărurilor istorice, sintetizând fazele mari ale evoluției. Mai întâi, că Transilvania nu era „goală de populație”, spre a justifica așezarea neamurilor migratoare. Aceste neamuri nu se așezau niciodată decât în ținuturi deja populate cu localnici producători și căutați asiduu de către populațiile în mișcare, consumatoare. Cât privește Transilvania, centrul româniță după anii 600, 700, nu aceasta era vizată de către maghiari la venirea lor în Europa, spre finele mileniu I. Ei întineau către Apusul European, dar înfrângi pe râul Lech, la 932, de către franci, au fost siliți să-și caute loc de așezare, găsindu-l în cele din urmă, în Pustă, de o parte și de alta a Dunării centrale. De aici vor începe să atace spre Sud, spre Vest, spre Nord și spre Est, întrând în conflicte armate îndelungate cu toți vecinii și constituind, multe secole, un factor de continue perturbări, de instabilitate în Europa Centrală.

Români, care evoluau pe arealul intracarpatic și extracarpatic până la Tisa, la Nistru, Dunăre și Mare, se aflau în stadiul feudalismului timpuriu, cu formațiuni locale conduse de juzi, duci, cnezi, voievozi, și cum arăta izvoarele bizantine, polone, chiar și maghiare. Cronicarul regelui Bela, în „Gesta Hungarorum”, scria despre confruntarea ungurilor, la venirea lor în aceste ținuturi românești, cu conducători de ducate în podișul Transilvaniei, în ținuturile Bihorului și Banatului, amintind pe voievozii Gelu, Glad, Menumorut, ca și alți duci cu capitale la Alba și Cenad.

Demitizarea „mileniului”

Acestea sunt ținuturi pe care Trianon-ul secolului XX le-a conștințit ca aparținând de drept

României. De ce și de unde însă toată înverșunarea Ungariei, după 1920, care numea consacrarea dată de Conferință păcii ca „imperialistă”, și în 1995, când incită grupări etnice, partide politice la recrudențe revizioniste? În „argumentarea” istorică revine ca un leit motiv „mileniul de stăpânire maghiară”. „Mileniul” acesta este de reținut pentru istoria Europei, pentru că, în anul unu al mileniu I doi, ungurii au fost creștinați, papa încoronându-l pe Ștefan ca rege, în speranța sedentarizării acestora și încetării războailor cu vecinii.

Peste trei secole le-au trebuit oștirilor medievale ale Ungariei pentru a cucerii Transilvania. În secolele XIII și XIV, erau încă ținuturi regiuni, precum în sudul și nord-estul Transilvaniei, unde români se opuneau cu arma în mâna domniașii maghiare (Amlașul, Făgărașul, Maramureș, Bistrița s.a.). Voievozii români ai Țării Românești stăpâneau, și în secolul XV, sudul Transilvaniei, iar la sfârșitul secolului XVI, Transilvania toată va fi unită de către Mihai Viteazul cu celelalte două țări române. Unde mai e mileniul atât de proslăvit de iridentismul maghiar? Mai ales, dacă adăugăm alt mare adevăr istoric, ocolit de o anume istoriografie, și anume că, în 1526, după înfrângerea Ungariei de către turci, la Mohacs, țara vecină a fost transformată în pașalâc, iar capitala noului pașalâc era Buda! Țările române, oricăr au fost în vecinătatea Imperiului otoman, nu au ajuns niciodată provincie turcească, biruind și fiind biruite în seculare lupte cu turci, ajungând vasale când erau slabe și libere când puternici domnitori se ridicau la arme în apărarea creștinătății. Aici, la Dunărea românească, s-a stăvilit înaintarea otomană spre centrul Europei. Când s-au rupt aceste zăgazuri ale românilor, turci au zdobbit Ungaria iar la sfârșitul secolului XVII, aceștia au ajuns sub zidurile Vienei.

Semnificativ pentru Transilvania, când turci au transformat Ungaria în pașalâc, este faptul că ei nu au socotit-o ca maghiară și au acordat acestui ținut românesc un statut asemănător celorlalte două țări ale românilor, iar Austria, după asediul Vienei de către turci, a organizat, la finele secolului XVII și începutul secolului XVIII, regiunea intracarpatică în regim autonom.

Vicisitudinile istorice nu au ocolit deloc poporul român.

Pe lângă cotropirile, timp de două secole, până în 1526, ale unor mari zone ale Transilvaniei, pe lângă includerea, pentru alte două secole, a acestei provincii în Imperiul habsburgic, la începutul secolului XIX, i-a fost ruptă partea răsăriteană, Basarabia, cuprinsă în Imperiul țarist. În același secol XIX, unul din marii istorici ai lumii, Jules Michelet, atrăgă Occidentalului atenția asupra Europei răsăritești, a cărei neglijare se va răsfrângă asupra întregului continent: „Popoare din Occident, care de atâtă vreme, fiind departe de barbarie, puteți să cultivați artele păcii, păstrați totdeauna o amintire recunoscătoare pentru una din marile națiuni răsăritești care, situată la frontierele Europei, v-a acoperit și apărat... i-a oprit adesea pe barbari, i-a învins în repetate rănduri, măcinând furia dușmanilor lui Dumnezeu și îndurând atât de mult. Cum să numești România, pe valahi? Națiunea sacrificată - una din marile națiuni ale lumii, ei trec neobservați. De ce?” Întrebările pot fi multe, cu răspunsuri ce așteaptă cercetători că mai corecți în galeria istoricilor Europei, dar și oameni politici profundi responsabili pentru destinele popoarelor continentului nostru, acum la hotarul dintre milenii do și trei, când cine nu are memoria istoriei riscă să o repete, și în formele sale tragice.

REFLECȚII

NEVOIA DE FILOSOFIE ROMÂNEASCĂ

Prof. dr. GH. AL. CAZAN

Titlul acestui articol ar putea să trezească, și nu fără oarecare temei, reacții de respingere. De ce nevoia de filosofie românească, se va zice de către cineva, și nu pur și simplu nevoia de filosofie? Ce sens are, va spune altcineva, să se vorbească despre nevoia de filosofie românească, știut fiind că filosofia nu este decât universală? Și, se va mai adăuga o altă întrebare, de ce filosofie românească tocmai aici, când peste tot se simte, acut, trebuința de sinteză, de totalitate, unitate, de unione internațională, iar nu de individual, particular, de național etc.? Și, apoi, ce să fie, oare, filosofia românească, cine a auzit de ea sau, dacă ar exista, să reprezinte ea o necesitate pentru român? Nu cumva, de va fi fiind, ea n-a fost decât umbra, copia sau reflexul autenticii gândiri filosofice, adică al celei construite pe alte meleaguri, în alte țări, de alte popoare, hărăzite cu chemarea de a sonda în adâncuri sau în înălțimi pentru a descifra tainele lumii, ale zeilor, ale oamenilor?

Întrebări retorice? Nicidcum, pentru că ele s-au pus nu o singură dată în istoria culturală a românilor și pentru că, pe de altă parte, lor li s-au dat răspunsuri care, de regulă, fac pulbere filosofia românească. Întrebările de mai sus s-au pus cu o acuitate care a generat mari conflicte ideative, și nu numai ideative, mai ales în perioada interbelică. Ele s-au reluat cu sensuri și soluții devastatoare îndeosebi după 1947. În perioada interbelică, au participat la polemică C. Rădulescu-Motru, P.P. Negulescu, I. Petrovici, Mircea Florian, Nae Ionescu, Lucian Blaga, D. D. Roșca, Nichifor Crainic, Mircea Eliade, Emil Cioran, Al. Posescu, Tudor Vianu, D. Gusti, G. Vlădescu Răcoasa etc. Mai apoi, după 1944, unii dintre cei amintiți mai sus aveau să scrie însemnate studii ca răspunsuri la întrebările privind rostul și statutul filosofiei românești, relația ei cu filosofia universală etc., lor adăugându-li-se alții care au fost Lucrețiu Pătrășcanu, Pavel Apostol, C.I. Gulian, Ștefan Voicu, Marcel Breazu, Nicolae Kallos, C. Görlner, Nicolae Gogoneașă, Simion Ghiță etc. Cățiva dintre aceștia din urmă au avut perioade negre în relația lor cu filosofia românească sau cu momente ale ei, unii excelând în mizeria dogmatismului și într-o metodologie găunoasă înălătrul căreia noțiunile „de elemente de materialism”, „materialism larvar”, „misticism” etc., etc., făceau oficial unei jalmice și mincinoase interpretări a fenomenului filosofic românesc. Este drept, după 1964, s-a impus o schimbare importantă în înțelegerea filosofiei românești. Nu însă despre aceste fenomene vreau să vorbim acum (asupra lor voi reveni), ci despre filosofia românească în ipostaza ei de necesitate pentru actual filosofic petrecut (ce se va petrece) aici, ca și despre ea ca nevoie a istoriei și

culturii poporului român.

Este neîndoios pentru cei avizați, puțini din păcate, că între filosofia universală și filosofia românească relația nu este de excludere. Filosofia universală există în și prin filosofii naționale. Nimănui nu i-a trecut prin minte să afirme, cu excepția unor semidocți sau a unor care țin neapărat să epateze un public neștiitor, că există o filosofie universală în sine, situată dincolo de lumea filosofilor, aşa cum ar exista Dumnezeu pentru religii.

Hegel, gânditor care reducea filosofia la cea grecească și mai apoi la cea europeană, gădea totuși că filosofia nu se poate face decât în limba maternă, lecție usturătoare pentru cei care cred că filosofia se poate face numai în limba germană. Pentru marele dialectician, filosofia universală grăia în limbile popoarelor și nu într-o limbă a nimănui. Ceea ce putea să însemne, de vreme ce filosofia există ca grăire în limba ta, că filosofia există și în comuniune cu istoria ta, a poporului tău, adică și, firește, cu tot ce ține de această istorie. Este adevarat că o filosofie poate trece dincolo de limba în care a fost gândită și că devine, prin ideile ei, filosofie împărtășită și în alte culturi sau că idei ale sale fac o carieră aparte în cultura altor popoare.

Aceasta nu înseamnă, însă, că ea este universală în sensul în care, de pildă, sunt universale matematica sau fizica. Nici concepția filosofică n-a reușit, până azi, să devină un adevăr recunoscut ca universal, deși încercări de acest tip s-au făcut. Kant, de pildă, și-a conceput Critica rațiunii pure ca răspuns la întrebarea: „Cum este posibilă metafizica ca știință?”, deci ca domeniu cu adevăruuri necesare, obiective și universale.

Un capitol fundamental al culturii și istoriei românilor

Filosofia românească este un capitol al „filosofiei universale”, unul încă necunoscut, ignorat de către aceasta din urmă. Dar mai mult decât orice, filosofia românească este capitol fundamental al culturii și istoriei românilor. Din păcate, necunoscut de către români.

Cultura română și, mai mult, cultura strămoșilor noștri nu au fost private de zborul Bufniței Mînervei. Platon însuși scria că grecii au învățat arta lecuitului de la un doctor trac, elev al lui Zalmoxes, iar acea teribilă artă a lecuitului se referea la o problemă filosofică fundamentală, cea a relației dintre întreg și parte sau a relației dintre suflet și corp, a valorii sufletului pentru viața omului.

Filosofia românească, în sensul reclamat de noțiunea de românesc, vine târziu în cultura noastră. Faptul este explicabil. Dar, pe de

altă parte, nu trebuie ignorat că, împotriva atâtorei vicisitudini ale vieții istorice, ne-am menținut ființa prin limba noastră, piatra de rezistență care a pus laolaltă locuitori din Transilvania, Țara Românească și Moldova, realitatea care a ținut viața realitatea neamului românesc de pretutindeni.

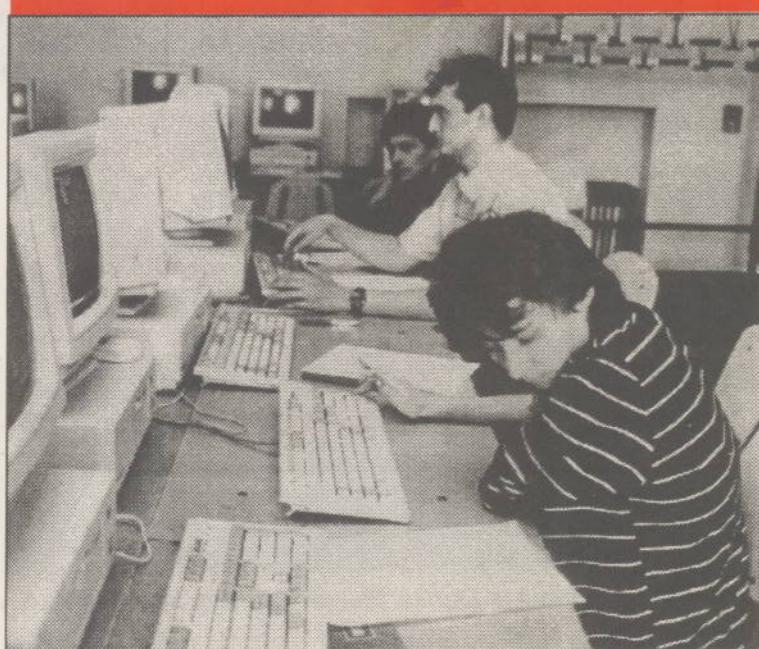
Marii noștri filosofi, și nu numai ei, au văzut în limba română adevărată existență metafizică, imensul rezervor de creație filosofică, de înstăpnire a noastră asupra lumii și a capacitatei de a pune ordine în lume în o rostire în care nuanțele cele mai nebunuite dău sensuri celor care tac și aduc lumini noi despre cele care grăiesc. Dimitrie Cantemir scria, de pildă, un mic dicționar filosofic (*Scara cuvintelor*), în celebră sa *Istorie hieroglifică*, Samuil Micu Clain ardea de o veritabilă febră lăuntrică atunci când traducea pe Baumeister în limba română. El mergea până acolo încât formula latină a metafizicii (*ens qua ens*) o traducea prin *fins ca fins*, pentru că *fins ca fins* era mai aproape de original decât, de pildă, existența ca existență. Gheorghe Șincai, la rându-i, facea, în limba română, limbajul științei. Mai încea de noi, Lucian Blaga și Constantin Noica vedea în limba română una a filosofiei. Rostirea filosofică românească a lui Noica a provocat, odată cu admirarea pentru geniul creator al autorului și pentru modul în care el slăvea limba română ca una a filosofiei, și adversitatea altora, pentru care limba noastră ar fi refuzat cele mai subtile dintre formele culturii. Tot astfel, și în cazul *Sentimentului românesc* al ființei. Chiar Emil Cioran se întreba, ironic, de ce nu sentimentul uruguayan al ființei? Filosofia românească a ființat în nedezlipire de istoria noastră. Ea a interogat istoria, i-a cercetat rațiunile de existență, motivele care-i determină particularitatea. A încercat, îndeosebi, să pătrundă cauzele pentru care românii au rezistat în istorie și, mai mult, au putut să se exprime în virtutea unei matrici perene. Nicolaus Olahus, Miron Costin, Dimitrie Cantemir, I. Budai-Deleanu, I.H. Rădulescu, C. Rădulescu-Motru, Lucian Blaga, C. Noica au excelat, fără a fi singurii, în privința căutării răspunsurilor la problematica de mai sus, găsind soluții care se constituie, ele însă, în dimensiuni ale istoriei culturii naționale.

Filosofia românească edifică, mereu mai adecat, vreau să spun, o dată cu maturizarea ei, ontologii, gnoseologii, teorii despre om, filosofii ale istoriei etc. de valoare universală.

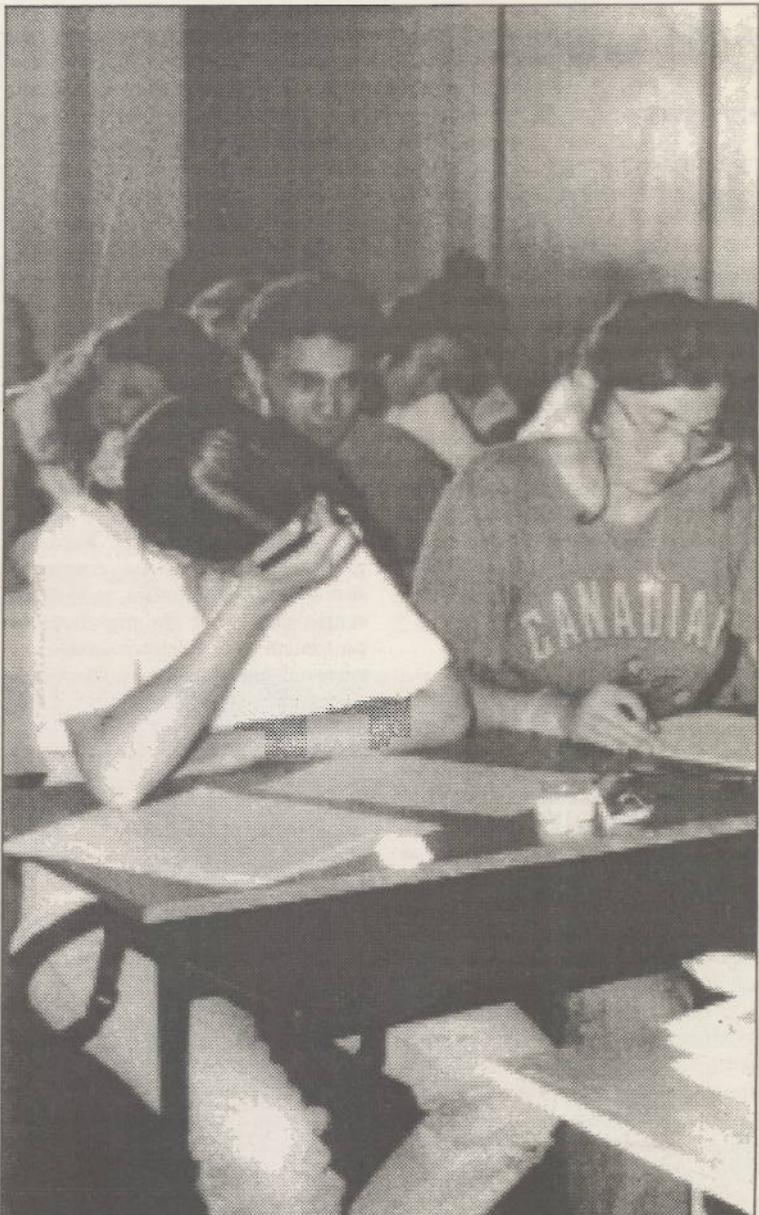
Restrângând exemplele, să spunem doar personalismul energetic (C. Rădulescu-Motru), realismul ontologic (Mircea Florian), rationalismul ecstatic (Lucian Blaga), suprarationalismul (C. Noica), toate aceste concepții caracterizându-se printr-o adâncă cunoaștere a filosofiei universale, a științelor timpului, a istoriei culturii și a științei istoriei. Ele au strălucit, totodată, prin solidaritatea cu is-

toria neamului, ceea ce nu înseamnă, neapărat, că nu s-ar raporta critic la ea. Venind din istoria universală și din cea românească, ele le-au ilustrat pe amândouă în sensul unei împliniri majore. Filosofia românească este, fără să-i exagerăm valoarea, căutarea care ne-a găsit în ființa noastră adevărată și cu adevărul ființei noastre.

Ceea ce nu înseamnă că ea, ca, de altfel, și ființa noastră, nu sunt supuse dezvoltării. Aceasta înseamnă, însă, că avem nevoie de filosofie românească atât pentru a ne ști, cât și pentru a ne cerceta dezvoltarea cu lumina necesară, iar nu cu orbirea care înrobește și spirit și istorie.

Universitatea „Spiru Haret”, cu toate facultățile, în plină sesiune de examene.

REVISTA

OPINIA
națională

Tiparul executat de
DRAGO PRINT GRUP

Tipografia F.E.D.

TEHNOREDACTARE COMPUTERIZATĂ:
Mariana IONIȚĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sector 4. Telefon: 330.68.45

Costul unui abonament trimestrial este de 3 000 lei. Plata abonamentelor se face prin mandat poștal sau dispoziție de plată pe adresa: Fundația "România de Mâine", Palatul Sporturilor și Culturii, Parcul Tineretului, Sectorul 4, București, Cont 451.00.972 - B.C.R. - S.M.B.. Abonamente se pot face și prin oficile poștale din întreaga țară.

Revista "OPINIA NAȚIONALĂ" se află înscrisă în Catalogul de presă "RODIPET" la poziția 2111.

Cititorii din străinătate se pot abona prin "RODIPET" S.A. - P.O. BOX 33-57, Fax 0040-1-3129432 sau 3129433, telex 11995 - Piața Presei Libere nr.1, Sect.1, București - România.